

Громадська думка за два місяці до виборів

ПИТАННЯ ДО РОЗГЛЯДУ:

- Рівень довіри до основних суспільних інституцій та органів влади
- Оцінка діяльності та особистих якостей політиків та державних діячів
- Рівень довіри до українських політиків
- Готовність населення приходити на виборчі дільниці та голосувати на наступних парламентських виборах
- Рейтинг політичних партій та блоків у січні 2006 року
- Ставлення та сприйняття відставки уряду Юрія Єханурова
- Рівень обізнаності та ставлення до конституційних змін, що вступили в силу 1 січня 2006 року
- Соціальне самопочуття населення

Учасники:

Ольга Балакірєва – голова правління Українського інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка

Дмитро Дмитрук – директор Центру „Соціальний моніторинг”

Контактні координати:

01010, Київ, вул. Московська, 29а, оф. 16,
тел. (044) 254 46 02, (044) 280 92 97, (044) 202 80 16
e-mail: uisr@ukrnet.net; mail@smc.org.ua
<http://www.uisr.org.ua>
<http://www.smc.org.ua>

*Для підготовки матеріалів використані результати
моніторингу громадської думки,
що проводиться спільно
Українським інститутом соціальних досліджень
імені Олександра Яременка
та
Центром „Соціальний моніторинг”.*

*Опитування проводилося з 17 по 25 січня 2006 року
в усіх областях України, АР Крим та місті Києві.
Всього опитано 2029 респондентів віком від 18 років і старше.
Стандартні відхилення при достовірних 95 відсотках і співвідношенні змінних
від 0,1 : 0,9 до 0,5 : 0,5 становлять 1,34 – 2,24 відсотка.*

*Опитування проведено у 127 населених пунктах України:
70 містах та 57 селах.*

*Метод отримання інформації: індивідуальне інтерв'ю за місцем проживання
респондента „віч-на-віч”.*

Рівень досягнення респондентів – 77,5 %.

Основні результати та висновки

- В грудні 2005 р. спостерігається послаблення тенденції падіння рівня довіри до основних політичних фігурантів, які уособлюють вищі органи влади. **Продовжується стан, коли частка респондентів, котрі не довіряють кожному з трьох найвищих посадовців країни, перевищує частку тих, хто їм довіряє.**
- Рівень довіри до **Президента України** зріс з 37% у грудні 2005 року до 41% у січні 2006 р., в той же час більшість опитаних (54%) висловили йому недовіру.
- Питома вага тих, хто довіряє **прем'єр-міністру Ю.Єханурову** зросла з 34% до 37%, в той же час, частка тих, хто йому не довіряє збільшилася з 50% до 52%, що зменшило чисельність тих, хто раніше міг визначитися із своїм ставленням до прем'єр-міністра.
- **Спікер Верховної Ради В. Литвин**, зараз найвищими темпами нарощує довіру до себе.
- Спостерігається також падіння рівня довіри до політичних партій, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.
- Найвищий рівень довіри населення мають засоби масової інформації, Збройні сили України, релігійні організації.
- Міський (селищний, сільський) голова та міська (селищна, сільська) рада мають більш високий рівень довіри громадян ніж обласні та центральні органи влади.
- Загострення політичної боротьби та перебіг передвиборчої компанії відобразився на характері політичної активності громадян. Вербальну готовність прийти на виборчі дільниці та проголосувати виказує переважна більшість опитаних (88%).
- На початок лютого до партій, які здатні подолати 3% бар'єр можна віднести шість політичних сил, а саме: Партію Регіонів, БЮТ, Блок Ющенка „Наша Україна”, КПУ, СПУ та блок Литвина.
- Лідерами електоральних симпатій на Заході країни є Блок Ющенка „Наша Україна” та Блок Юлії Тимошенко. В Центральному регіоні знов таки ці два блоки сперечаються за перше місце.
- На Сході країни безсумнівним лідером є Партія Регіонів, яка значно випереджує інші партії. Відповідно Партія Регіонів залишається лідером ще у двох регіонах – на Півдні та в АР Крим, де жодна інша політична сила на даний момент не може скласти їй конкуренцію.
- Лише третина виборців добре поінформована що з 1 січня 2006 р. Вступили в силу зміни до Конституції України, а 20% взагалі нічого не знає з цього приводу.
- Переважна більшість населення (85%) поінформована про рішення Верховної Ради України про відставку Уряду ю. Єханурова, але кожен другий опитаний вважає це рішення неправильним.
- За даними проведеного дослідження переважна більшість респондентів негативно оцінює зміни, що відбулися за останній час в економічній сфері суспільства та песимістично оцінює свої власні економічні перспективи.

Рівень довіри до суспільних інститутів та окремих державних діячів

У січні 2005 року ми маємо змогу спостерігати підвищення рівня довіри до Президента України. За даними опитування рівень довіри до Президента України зріс до 41% (в грудні 2005 року він становив 37%). Таке зростання рівня довіри зумовлене зменшенням частки тих, хто раніше не міг остаточно визначитися із своїм ставленням до діючого президента. В той же час показник тих, хто не довіряє Президенту залишився стабільним і, як і в грудні минулого року, він дорівнює 54% (висловили недовіру).

Рівень довіри до Ю.Єханурова на посаді прем'єр-міністра у січні незначно зріс, що можна пов'язати із переважно негативним сприйняттям населенням його відставки у Верховній Раді. Якщо рівень довіри, який у жовтні становив 39% пояснювався емоційно-позитивними очікуваннями громадян, то зафіксоване падіння рівня довіри до 34% у грудні характеризувалося відсутністю суттєвих надбань, то незначне збільшення частини тих, хто довіряє прем'єр-міністру у січні до 37% можна пояснити незгодою із відставкою політика.

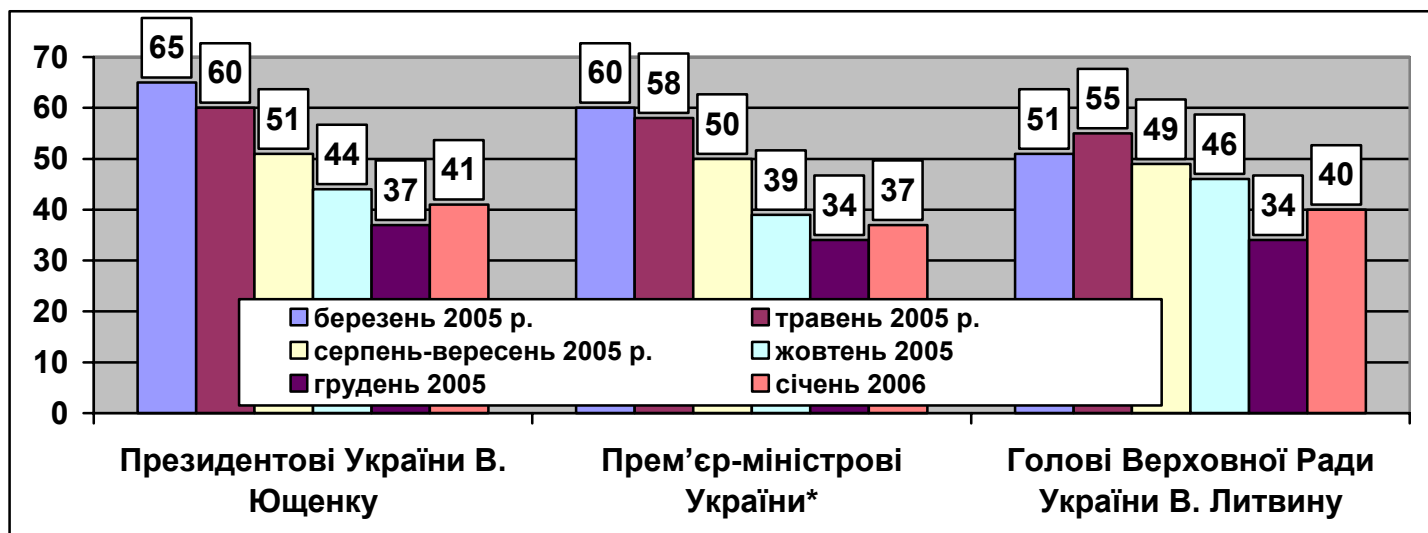
Якщо раніше рівень довіри до спікера Верховної Ради В. Литвина, в порівнянні з іншими політиками, скорочувався найменшими темпами, що наприкінці літа та осінню робило його лідером народної довіри, то у грудні цього року політик зазнав найбільших втрат – рівень довіри до нього знизився до 34%, то зараз він знов найвищими темпами нарощує довіру до себе +6% до тих, хто йому довіряє. Зараз їхня частка становить 40%.

Таблиця 1

Розподіл відповідей на запитання: „Скажіть, будь ласка, якою мірою Ви довіряєте **приведеним нижче державним діячам?**”, %

	Цілком довіряю	Скоріше, довіряю, ніж ні	Скоріше, не довіряю	Зовсім не довіряю	Важко відповісти	Баланс довіри*		
						10.1005	12.2005	01.2006
Президенту України В. Ющенку	16	25	23	31	5	- 4	- 17	-13
	41		54					
Прем'єр-міністру України Ю. Єханурову	8	29	26	26	11	+ 4	- 16	-12
	37		52					
Голові Верховної Ради України В. Литвину	7	33	24	28	8	- 4	- 19	-15
	40		52					

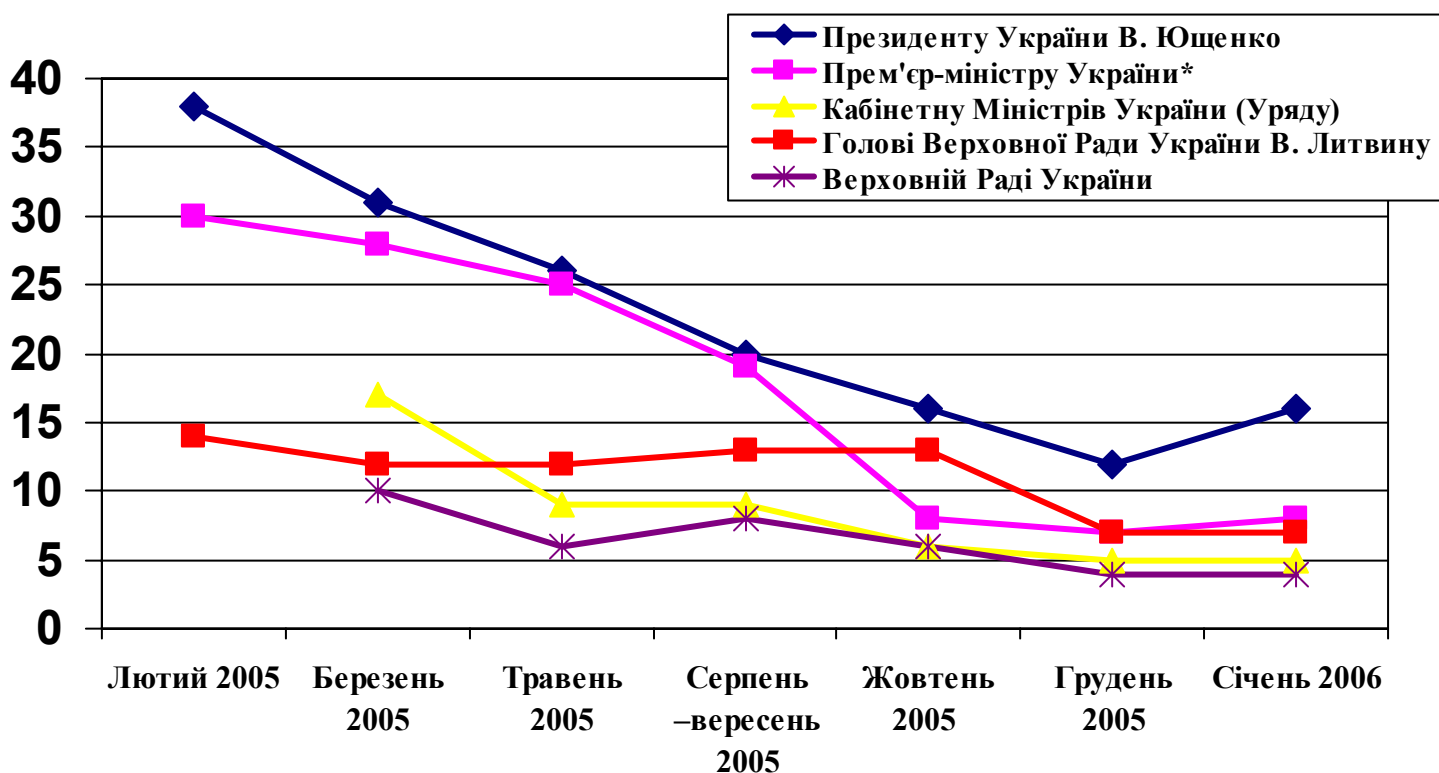
* Різниця між сумою відповідей „цілком довіряю” і „скоріше довіряю” та сумою „зовсім не довіряю” та „скоріше не довіряю”.

* З березня по вересень 2005 р. вимірювався рівень довіри до Ю. Тимошенко, з жовтня 2005 – Ю. Єханурова.

Рис 1. Динаміка рівня довіри (сума відповідей „Повністю довіряю” та „Скоріше довіряю, ніж ні”), %

Таким чином, у січні 2006 року ми знову (як і в грудні 2005 р.) фіксуємо ситуацію, коли частка респондентів, котрі не довіряють кожному з трьох найвищих посадовців країни, перевищує частку тих, хто йому довіряє, хоча і можемо відмітити певні позитивні зрушення.

* З березня по вересень 2005 р. вимірювався рівень довіри до Ю. Тимошенко, у жовтні 2005 р. – Ю. Єханурова.

Рис 2. Динаміка рівня повної довіри, (відповідь „Повністю довіряю”), %

Таблиця 2

Розподіл відповідей на запитання:
 „Скажіть, будь ласка, якою мірою Ви довіряєте приведеним нижче організаціям,
 суспільним інститутам, окремим державним діячам?“, %

		Повністю довіряю	Скоріше довіряю, ніж ні	Скоріше, не довіряю	Зовсім не довіряю	Важко відповісти
Профспілкам		5	28	29	23	15
		33		62		
Політичним партіям		2	21	41	27	9
		23		68		
Голові державної адміністрації Вашої області		4	28	29	22	17
		32		51		
Обласній раді		4	26	31	21	18
		30		52		
Голові державної адміністрації Вашого району		4	30	30	19	17
		34		49		
Міському (селищному, сільському) голові		8	37	25	20	10
		45		45		
Районній раді		5	29	31	19	16
		34		50		
Міській (селищній, сільській) раді		7	35	27	18	13
		42		45		
Громадським молодіжним об'єднанням		6	31	22	20	21
		37		42		
Релігійним організаціям		14	33	22	20	11
		47		42		
Збройним силам України		13	49	19	12	7
		62		31		
Правоохоронним органам		8	34	31	20	7
		42		51		
Службі безпеки України (СБУ)		10	37	26	17	10
		47		43		
Міліції		7	31	32	25	5
		38		57		
Судовим органам		6	26	33	26	9
		32		59		
Прокуратурі		7	27	29	27	10
		34		56		
Засобам	Газетам	9	48	25	12	6
		57		37		
Масової	Радіомовленню	10	52	23	10	5
		62		33		
Інформації:	Телебаченню	11	59	17	9	4
		70		26		
		26		65		
Національному банку України		6	34	21	22	17
		40		43		
		40		52		
НАТО		5	16	19	43	17
		21		62		

Таблиця 3

Динаміка рівня довіри, %

	Довіряють (сума відповідей „Повністю довіряю” та „Скоріше довіряю, ніж ні”)							Не довіряють (сума відповідей „Повністю не довіряю” та „Скоріше не довіряю, ніж довіряю”)							
	12/ 2004	03/ 2005	05/ 2005	08- 09/2005	10/ 2005	12/ 2005	01/ 2006	12/ 2004	03/ 2005	05/ 2005	08- 09/2005	10/ 2005	12/ 2005	01/ 2006	
Політичним партіям	23	26	29	31	31	25	23	60	50	58	57	57	67	68	
Верховній Раді України	42	47	39	35	34	28	26	49	37	48	55	43	63	65	
Кабінетові Міністрів України	35	54	49	43	36	31	31	55	32	38	45	49	58	59	
Національному банку України	40	46	39	42	37	33	40	43	31	42	41	46	50	43	
СБУ	42	48	45	44	42	44	47	37	32	39	41	41	46	43	
Міліції	39	38	36	38	34	35	38	55	48	54	52	56	59	58	
Судовим органам	40	38	35	35	31	33	32	51	42	52	54	56	59	59	
Прокуратурі	38	36	36	34	31	34	34	51	43	50	53	55	57	56	
Блоку НАТО	23	26	21	22	23	19	21	55	47	53	56	56	63	62	
Профспілкам	26	26	29	–	32	34	33	51	46	52	–	51	53	62	
Голові державної адміністрації	39	34	35	–	32	30	32	43	35	40	–	41	53	51	
Обласні ради	39	31	32	–	31	31	30	41	35	42	–	43	51	52	
Голові державної адміністрації Вашого району	38	33	37	–	32	32	34	43	37	40	–	44	52	49	
Міському (селищному, сільському) голові	48	39	43	–	43	40	45	35	36	36	–	40	47	45	
Районній раді	40	33	35	–	34	35	34	38	35	40	–	43	51	50	
Міській (селищній, сільській) раді	45	37	41	–	42	40	42	35	35	35	–	41	47	45	
Громадським молодіжним об'єднанням	35	33	38	–	41	39	37	36	32	38	–	37	44	42	
Релігійним організаціям	55	55	47	–	44	49	47	37	33	38	–	41	41	42	
Збройним силам України	66	64	60	–	59	57	62	27	18	27	–	29	36	31	
Засобам масової інформації	Газетам	46	59	57	70	53	58	57	47	34	35	21	40	37	37
	Радіо	49	59	58	68	54	60	62	44	32	33	21	38	34	33
	Телебаченню	50	64	63	70	59	61	70	44	29	30	18	34	34	26

Показовим є те, що рівень довіри до політика не суттєво залежить від посади яку він обіймає. Якщо порівнювати рівень довіри до В. Ющенка як до Президента та як до політика то можна побачити, що політику В. Ющенко довіряє 42%, що практично співпадає з 41% тих, хто довіряє йому як Президенту. Литвину і як голові ВР і як політику 40%. Рівень довіри до Ю. Єханурова яке до прем'єр-міністра і як до політика так само збігається.

Таблиця 4

Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Якою мірою Ви довіряєте таким політичним діячам?“, %

	Я не знаю цього політика	Повністю довіряю	В основному довіряю	В основному не довіряю	Зовсім не довіряю	Важко відповісти
Віктор Янукович	0	18	24	16	37	5
		42		53		
Віктор Ющенко	0	19	23	19	35	4
		42		54		
Олександр Мороз	1	9	33	25	26	6
		42		51		
Володимир Литвин	1	6	34	25	27	7
		40		52		
Юлія Тимошенко	0	14	25	20	36	5
		39		56		
Юрій Єхануров	3	7	30	26	22	12
		37		48		
Петро Симоненко	1	7	19	28	38	7
		26		66		
Леонід Кравчук	1	2	14	32	44	7
		16		76		
Людмила Супрун	34	2	12	16	23	13
		14		39		
Віктор Медведчук	5	2	12	27	46	8
		14		73		
Євген Марчук	12	1	9	29	38	11
		10		67		
Леонід Кучма	0	0	6	28	61	5
		6		89		
Павло Лазаренко	3	1	3	19	70	4
		4		89		

До трійки політиків яким найбільшою мірою довіряє населення країни в січні 2006 року можна було віднести Віктора Януковича, Віктора Ющенко та Олександра Мороза – їм довіряє по 42% опитаних респондентів. Незначно поступаються їм за рівнем отриманої підтримки у вигляді довіри Володимир Литвин (40%) та Юлія Тимошенко (39%). Наприкінці списку осіб, яким довіряє більше третини опитаних перебуває Юрій Єхануров (37%).

Таблиця 5

Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Як би Ви оцінили деяких посадовців та державних діячів за п’ятибальною шкалою (де 1 бал – найнижча оцінка, а 5 балів – найвища) щодо таких якостей як: ...”, у балах

Середнє значення	Порядність	Професійність на рівні керування країною	Спроможність вивести країну з кризи
Юлія Тимошенко	2,83	3,09	2,88
Віктор Ющенко	3,06	3,02	2,84
Віктор Янукович	2,75	2,88	2,82
Володимир Литвин	2,99	3,06	2,75
Олександр Мороз	3,05	2,92	2,70
Юрій Єхануров	2,99	2,87	2,62
Петро Симоненко	2,60	2,44	2,27
Наталя Вітренко	2,41	2,30	2,12

Ідейно-політичні преференції населення України

За даними опитування пересічні українці зберігають доволі високий інтерес до політичного життя країни.

Таблиця 6

Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Якою мірою ви цікавитесь політичними процесами, що відбуваються в Україні?“, %

	Жовтень 2003 р.	Червень 2005 р.	Серпень-вересень 2005 р.	Жовтень 2005 р.	Грудень 2005 р.	Січень 2006 р.
Постійно стежите за політичним життям в Україні	13	21	19	20	18	22
Стежите за головними подіями в політичному житті, другорядні ж залишаються поза Вашою увагою	37	42	43	41	41	46
Інтерес до політичного життя проявляється дуже рідко	28	23	24	25	27	22
Взагалі не цікавитесь політикою	19	12	12	13	12	9
Важко відповісти	3	2	2	1	2	1

Таблиця 7

Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Якою мірою ви цікавитесь політичними процесами, що відбуваються в Україні?“, % по регіонах України

	Захід	Центр	Північ	Схід	Південь	АР Крим	м. Київ
Постійно стежите за політичним життям в Україні	25	23	27	17	17	25	27
Стежите за головними подіями в політичному житті, другорядні ж залишаються поза Вашою увагою	48	44	45	44	56	42	53
Інтерес до політичного життя проявляється у Вас дуже рідко	21	21	19	25	21	22	14
Взагалі не цікавитесь політикою	6	8	8	13	5	11	6
Важко відповісти	1	3	1	1	0	0	0

Як можна побачити з даних, наведених у таблиці 6, найменше цікавляться політичними процесами респонденти, опитані в АР Крим, Центральному та Східному регіонах країни. Також можна відзначити меншу, порівняно з іншими віковими групами, зацікавленість політичними процесами серед молоді (див. табл. 7).

Таблиця 8

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Якою мірою ви цікавитесь політичними процесами, що відбуваються в Україні?“,
 % за віком

	18-28	29-39	40-49	50-59	60-99
Постійно стежите за політичним життям в Україні	9	17	21	28	31
Стежите за головними подіями в політичному житті, другорядні ж залишаються поза Вашою увагою	50	50	51	46	38
Інтерес до політичного життя проявляється у Вас дуже рідко	28	25	16	19	21
Взагалі не цікавитесь політикою	13	7	10	6	8
Важко відповісти	0	1	2	1	1

Багатий на політичні події початок року суттєво не вплинув на розподіл політико-ідеологічних уподобань населення країни. За відсутності ротації у домінуючих ідеологіях, все ж таки можна відмітити той факт, що зазначені події вплинули на зростання популярності позаідеологічних течій, кількість прихильників яких зростає.

Таблиця 9

Динаміка відповідей респондентів на запитання:
„Який ідейно-політичний напрямок найбільшою мірою відповідає Вашим власним переконанням?“, %

	Травень 2004 р.	Лютий 2005 р.	Травень 2005 р.	Серпень-вересень 2005 р.	Жовтень 2005 р.	Грудень 2005 р.	Січень 2006 р.
Поєднання ідеї ринкової економіки і возз'єднання України з Росією	8	-	14	15	14	17	18
Національно-демократичний	11	18	18	18	13	14	18
Комуністичний	14	8	6	8	7	7	6
Соціал-демократичний	8	15	8	5	5	7	8
Соціалістичний	8	8	5	5	4	6	6
Екологічний (“зелені”)	8	2	5	5	6	6	5
Неполітичний рух, який відстоює ідеї громадського контролю за діями влади	-	-	-	-	-	3	4
Християнсько-демократичний	4	4	3	3	2	2	3
Ліберальний	2	3	3	2	2	2	1
Національно-радикальний	1	2	1	2	1	1	1
Інше	0,2	1	1	1	0	1	1
Жодний	15	12	11	11	12	12	8
Я не орієнтуюся в політичних течіях	17	14	18	16	22	17	16
Важко відповісти	7	7	7	9	12	5	5

Через рік після „помаранчевих подій” ми фіксуємо певне розчарування, що поширюється серед населення: третина (33%) очікували змін на краще і розчаровані, ще п'ята частина (23%) зазначили, що відбулися їх найгірші передбачення.

Певний оптимізм притаманний лише 20% громадян: 16% очікували змін на краще і не розчаровані, тобто вважають, що такі зміни відбулися, ще 4% були готові до гіршої ситуації, але вважають, що цього не відбулося.

Третина українців не переймаються питаннями очікувань та розчарувань, оскільки або нічого не чекали від „помаранчевих” подій (18%), або взагалі не надали їм значення (3%), або вагаються визначити своє ставлення (3%).

Таблиця 10

Динаміка відповідей респондентів на запитання:
"Наскільки виправдалися Ваші очікування, пов'язані з «помаранчевими» подіями минулого року?", %

	Грудень 2005	Січень 2006
Очікував(ла), що буде краще і не розчарований(а)	11	16
Очікував(ла), що буде краще, але розчарований(а)	39	33
Очікував(ла), що буде гірше, але цього не відбулося	5	4
Очікував(ла), що буде гірше, і це відбулося	22	23
<i>Особливих очікувань, пов'язаних з «помаранчевими» подіями в мене не було</i>	19	18
<i>Взагалі не надав(ла) значення цим подіям</i>	2	3
Важко відповісти	2	3

Готовність населення брати участь у парламентських виборах 2006 р.

Загострення політичної боротьби та старт передвиборчої компанії потрохи збільшують зацікавленість громадян. Про вербальну готовність прийти на виборчі дільниці та проголосувати виказує переважна більшість опитаних (88%). Загалом, за отриманими даними, впевнені, що братимуть участь у голосуванні, 65% опитаних, ще 23% заявили, що вони „скоріше за все” будуть голосувати.

Таблиця 11

Розподіл відповідей респондентів на запитання:

„Чи збираєтеся ви взяти участь у виборах до Верховної Ради України, які повинні відбутися в 2006 році?“, %

	Лютий 2005 р.		Березень 2005 р.		Травень 2005 р.		Серпень-вересень 2005 р.		Жовтень 2005 р.		Грудень 2005 р.		Січень 2006 р.	
Так	60	83	61	83	57	81	62	85	66	83	59	83	65	88
Скоріше, так	23		20		24		23		17		24		23	
Важко сказати	13		12		9		6		6		7		3	
Скоріше, ні	2	4	3	7	5	10	4	9	6	11	4	10	5	9
Ні	2		4		5		5		5		6		4	

Умовний рейтинг партій-кандидатів на місця у Верховній Раді. Динаміка електоральних орієнтацій

За даними проведеного опитування на середину грудня рівень електоральної підтримки політичних партій виглядав таким чином: найбільшою підтримкою користується Партія регіонів, за яку готові були б проголосувати 28% опитаних. На другому місці Блок Ющенка „Наша Україна” (20%), на третьому БЮТ(14%).

На середину грудня до партій, які здатні подолати 3% бар’єр можна віднести шість політичних сил, а саме: Партію Регіонів, Блок Ющенка „Наша Україна”, БЮТ, СПУ, КПУ, та Народний блок Литвина (НБЛ).

Таблиця 12

Розподіл відповідей респондентів на запитання:

„Якби вибори до Верховної Ради України відбувалися у найближчу неділю, то за яку партію Ви б проголосували?“, %

	Серед всіх опитаних	Серед тих, хто визначився
Партія регіонів	28,4	31,5
Блок "Наша Україна"	19,8	22,0
Блок Юлії Тимошенко	13,8	15,3
Соціалістична партія України	5,5	6,1
Комуністична партія України	5,4	6,0
Народний блок Литвина	5,1	5,7
Опозиційний блок "НЕ ТАК!"	1,4	1,6
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	1,1	1,2
Виборчий блок політичних партій "ЗА СОЮЗ"	1,0	1,1
Партія Зелених України	0,9	1,0
"Громадянський блок ПОРА-ПРП"	0,7	0,8

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Якби вибори до Верховної Ради України відбувалися у найближчу неділю, то за яку партію Ви б проголосували?“, %

Український Народний Блок Костенка і Плюща	0,6	0,7
Блок народно-демократичних партій (НДП)	0,4	0,4
Партія "Віче"	0,3	0,3
Блок Юрія Кармазіна, Партія "Відродження", Політична партія "Партія екологічного порятунку "ЕКО+25%"	по 0,2	по 0,2
Блок Лазаренка, Блок "Патріоти України", Виборчий блок "Євген Марчук - "Єдність", Виборчий блок "Держава - Трудовий Союз", Ліберальна партія України, Партія національно-економічного розвитку України, Партія Пенсіонерів України, Партія Соціального Захисту, Політична партія "Трудова Україна", Політична партія України "Партія політики ПУТІНА", Соціально-Християнська Партія, Українська партія "Зелена планета	по 0,1	по 0,1
Проти всіх	4,0	
Не буду голосувати на виборах	2,6	
Важко відповісти	7,2	

Таблиця 13

Динаміка електоральних уподобань населення України, %*

	12/ 2004	02/ 2005	03/ 2005	05/ 2005	06/ 2005	08-09/ 2005	10/ 2005	12/ 2005	01/ 2006
Партія регіонів	24,3	20	11,1	14,5	16	14,2	20,0	23,9	28,4
Блок „Наша Україна”	38,8	38	24,5	22,4	24	11,0	12,3	13,3	19,8
Блок Юлії Тимошенко	3,0	8	8,7	11,3	14	9,9	13,8	13,0	13,8
Соціалістична партія України	5,3	3	2,5	4,3	4	6,6	8,9	7,0	5,5
Комуністична партія України	5,8	4	2,7	4,7	5	7,1	6,7	6,5	5,4
Народний блок Литвина	1,0	1	1,3	2,1	3	2,6	5,2	2,9	5,1
Опозиційний блок "НЕ ТАК!"**	1,5	2	0,9	1,6	1	2,5	1,4	0,5	1,4
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	1,5	5	2,9	2,4	3	2,8	3,0	1,9	1,1
Виборчий блок політичних партій "ЗА СОЮЗ"	–	–	–	–	–	–	–	–	1,0
Партія Зелених України	1,3	1,6	0,4	1,0	0,5	1,5	1	1,3	0,9
"Громадянський блок ПОРА-ПРП"	–	–	–	–	–	–	–	–	0,7
Український народний блок Костенка-Плюща	–	–	0,3	0,3	0,5	0,4	1,4	0,5	0,6

* В таблиці наведені показники політичних партій та блоків, які отримали підтримку більш ніж 0,5% опитаних у січні 2006 року.

** До січня 2006 р. вимірювався рейтинг Соціал-демократичної партії України (об'єднаної)

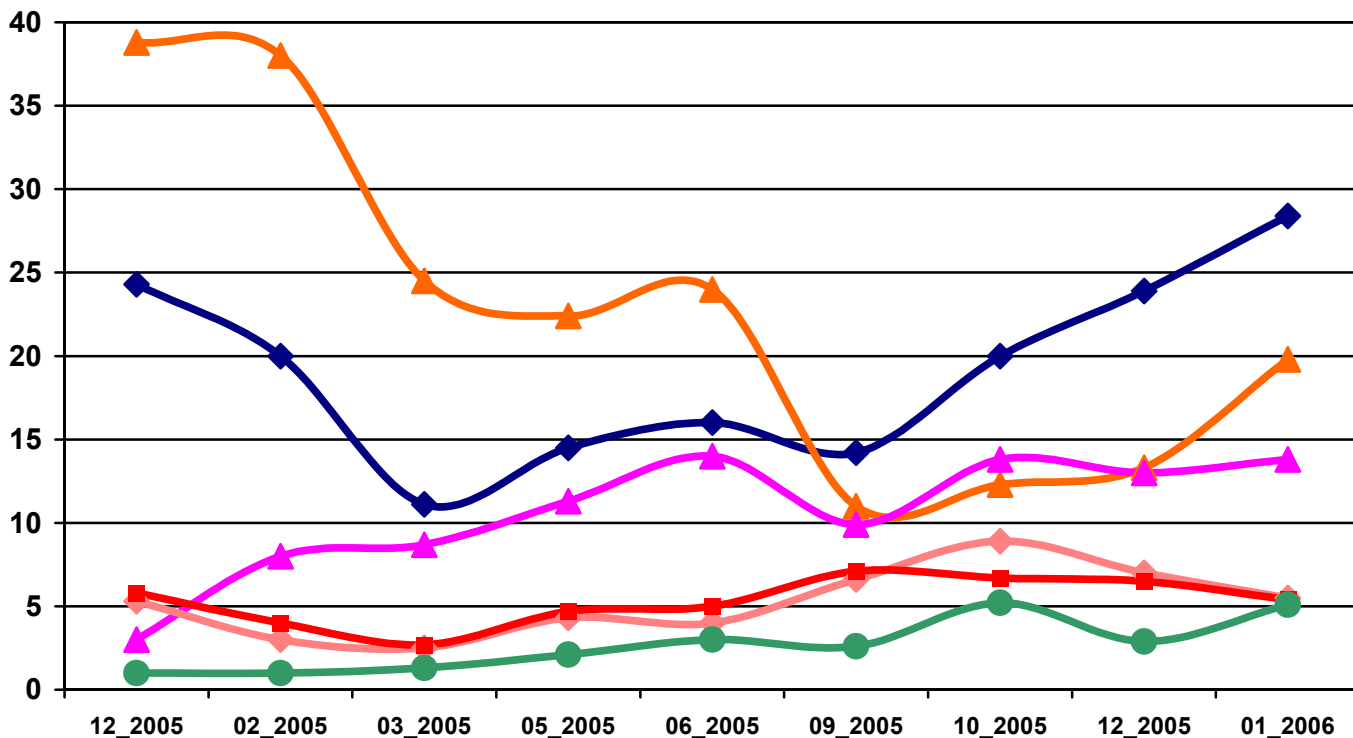

Рис. 3. Динаміка електоральних уподобань населення України, % (по шести політичних силах з найвищим рівнем підтримки)

Електоральні уподобання традиційно відрізняються залежно від регіонів опитування.

Таблиця 14

Розподіл відповідей респондентів на запитання:

„Якби вибори до Верховної Ради України відбулися б у найближчу неділю й у списку були такі партії і блоки, за яку партію або блок Ви б проголосували”, % по регіонах*

	Захід	Центр	Північ	Схід	Південь	АР Крим	м. Київ
Партія Регіонів	6	12	14	49	44	53	9
Блок "Наша Україна"	55	22	19	5	8	2	19
Блок Юлії Тимошенко	17	22	19	7	8	4	28
Соціалістична партія України	3	14	9	1	7	2	6
Комуністична партія України	1	5	7	8	6	4	6
Народний блок Литвина	4	4	5	6	6	1	9
Проти всіх	1	3	5	6	3	4	8
Не братиму участі у виборах	2	3	2	4	2	0	0
Ще не визначився	5	11	11	6	6	2	4

* Західний регіон: Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька області; Центральний регіон: Вінницька, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська області; Північний регіон: Житомирська, Київська, Сумська, Чернігівська

області; **Східний регіон:** Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області;
Південний регіон: Миколаївська, Одеська, Херсонська області.

Лідерами електоральних симпатій на Заході країни є Блок Ющенка „Наша Україна” та Блок Юлії Тимошенко. В Центральному регіоні знов таки ці два блоки сперечаються за перше місце, незначну конкуренцію їм складають і СПУ Олександра Мороза і Партія Регіонів. Схожа ситуація і на Півночі. На Сході країни безсумнівним лідером є Партія Регіонів, яка значно випереджує решту партій. Відповідно Партія Регіонів залишається лідером ще у двох регіонах – на Півдні та в АР Крим, де жодна інша політична сила на даний момент не може скласти їй конкуренцію.

Аналіз електоральних уподобань по окремих вікових групах показує, що у групі лідерів, тобто тих трьох партій, що мають найвищу підтримку серед електорату, немає суттєвих розбіжностей у підтримці тієї чи іншої партії представниками якої-небудь вікової групи. Тобто Партія Регіонів, Блок Юлії Тимошенко та Блок Ющенка „Наша Україна” – є політичними силами, що спираються рівною мірою на всі вікові групи населення.

Таблиця 15

Розподіл відповідей респондентів на запитання:

„Якби вибори до Верховної Ради України відбулися б у найближчу неділю й у списку були такі партії і блоки, за яку партію або блок Ви б проголосували”, % по вікових групах

	18-28 років	29-39 років	40-49 років	50-59 років	60-99 років
Партія регіонів	28	27	29	29	29
Блок "Наша Україна"	18	22	22	19	18
Блок Юлії Тимошенко	18	16	13	13	10
Соціалістична партія України	3	5	6	6	7
Комуністична партія України	1	1	2	3	15
Народний блок Литвина	4	6	5	8	3
<i>Проти всіх</i>	6	3	4	5	2
<i>Не буду голосувати на виборах</i>	3	3	3	2	2
<i>Важко відповісти</i>	10	9	5	5	6

Громадські оцінки відставки уряду Юрія Єханурова

За даними дослідження 20% опитаних наприкінці січня нічого не було відомо про те, що з 1-го січня вступили в силу зміни до Конституції України, що передбачають розширення повноважень Верховної Ради України, зокрема, надали можливість парламенту самостійно відправляти Уряд (Кабінет міністрів) у відставку. Близько третини опитаних були добре поінформовані про ці зміни і 45% дещо чули про них.

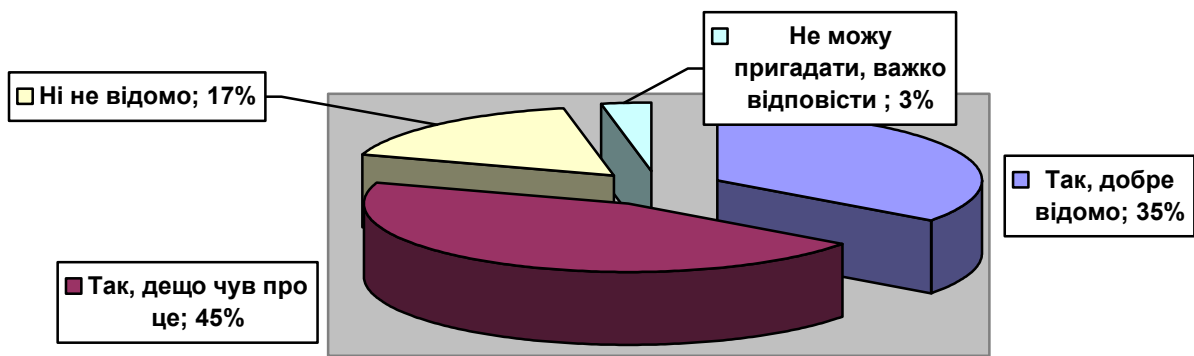

Рис. 4. Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Чи відомо Вам, що з 1-го січня вступили в силу зміни до Конституції України, що передбачають розширення повноважень Верховної Ради України, зокрема, надали можливість парламенту самостійно відправляти Уряд (Кабінет міністрів) у відставку?“, %

В той же час, частка респондентів, поінформованих про те, що за рішенням Верховної Ради України 10 січня 2006 року був відправлений у відставку Кабінет Міністрів України на чолі із Юрієм Єхануровим становить 85%.

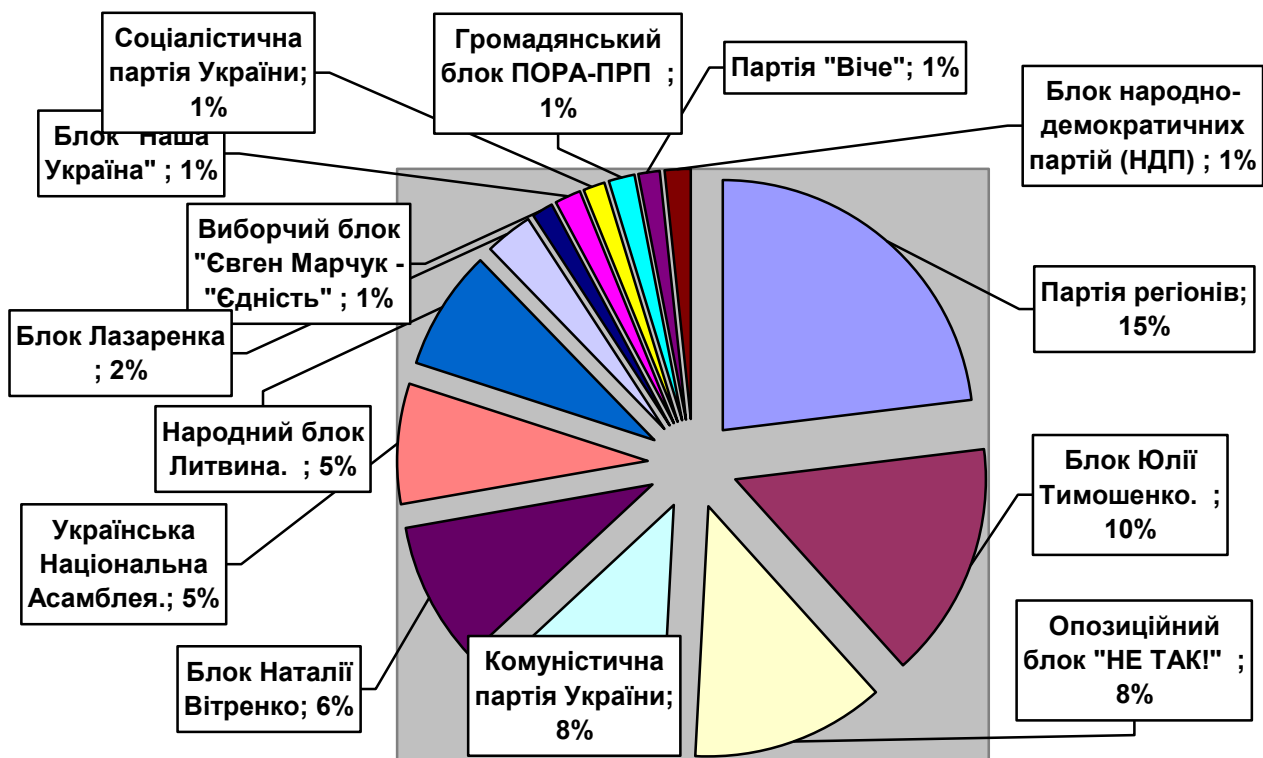

Рис. 5. Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Як ви вважаєте, якій (яким) політичним силам найбільш вигідна відставка Кабінету Міністрів України на чолі із Юрієм Єхануровим?“, %

На думку опитаних респондентів відставка Уряду була найбільш вигідна Партії Регіонів (такої думки 15%), Блоку Юлії Тимошенко (10% відповідно), опозиційному блоку „Не так” (8%), КПУ(8%) та Блоку Наталії Вітренко (6%).

Загалом серед всіх опитаних близько третини підтримує відставку Кабінету міністрів, а 49% не підтримує. Ставлення до відставки Уряду напряму залежить від електоральних уподобань опитаних респондентів.

Таблиця 16

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Чи вважаєте Ви рішення ВР щодо відставки Уряду правильним?“, %

Безперечно так	10	30
Скоріше, так	20	
Скоріше, ні	28	49
Безперечно ні	21	
<i>Важко відповісти</i>	21	

Відповідно і очікування щодо ймовірних наслідків відставки різняться відповідно залежно від політичних прераференцій. До особливостей сприйняття рішення Верховної Ради України також слід віднести його регіональну специфіку. Так, частки тих, хто вважає відставку Уряду правильною переважають на Сході країни (37% – „за“, 34% – „проти“) та у м. Києві (45% та 40% відповідно).

Зазначимо, що ставлення до рішення ВР про відставку Уряду, хоча і залежить від політичних уподобань респондентів не завжди повністю відповідає йому. Як можна побачити з таблиці 17 серед електорату політичних сил, які голосували за відставку, є респонденти, які вважають це рішення неправильним. Саме таким ставленням опитаних можна пояснити зростання рейтингу Блоку „Наша Україна“ яке було зафіксоване у січні.

Таблиця 17

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Чи вважаєте Ви рішення ВР щодо відставки Уряду правильним?“, серед прихильників основних шести політичних сил, %

	Вважають рішення правильним	Вважають рішення не правильним	Вагаються із відповіддю
Блок "Наша Україна"	12	70	17
Блок Юлії Тимошенко	25	55	21
Комуністична партія України	45	34	20
Народний блок Литвина	29	48	23
Партія регіонів	45	31	24
Соціалістична партія України	18	68	14

За оцінками респондентів переважна більшість опитаних очікує, що відставка Уряду негативно позначиться на економіці країни.

Таблиця 18

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Чи призведе відставка уряду Юрія Єханурова до дестабілізації економіки (зростання цін, затримки виплат пенсій та заробітної платні, перебоїв з газо- та водопостачанням, падіння ВВП тощо)?“, %

Так, призведе до серйозної дестабілізації	21
Скоріше, призведе до незначної дестабілізації	33
Ні, не призведе до серйозної дестабілізації	28
<i>Важко відповісти</i>	18

Соціальне самопочуття населення

За даними проведеного дослідження переважна більшість респондентів негативно оцінює зміни, що відбулися за останній час в економічній сфері суспільства та песимістично оцінює свої власні економічні перспективи.

Таблиця 19

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Чи змінилася останнім часом (за останні два-три місяці) соціально-економічна ситуація в: ...”, %

	В Вашому населеному пункті	В області	В країні
Стала краща	8	7	8
Така саме	55	55	43
Стала гірше	37	38	49

Таблиця 20

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Що б Ви могли сказати про свій настрій в останні дні?”, %

Нормальний стан, хороший настрій	62
Відчуваю напругу, страх, тугу	37
Немає відповіді	1

Таблиця 21

Розподіл відповідей респондентів на запитання: **„Як змінилося життя Вашої родини в поточному місяці (за останні 30 днів) порівняно із попереднім місяцем?”, %**

Добробут зріс	8
Суттєвих змін не відбулося	69
Добробут зменшився	23

Таблиця 22

Розподіл відповідей респондентів на запитання: **„Оцініть, будь ласка, як зміниться життя Вашої родини (Ваша особисто) через півроку?”, %**

Добробут зросте	13
Суттєвих змін не відбудеться	63
Добробут зменшиться	22
Немає відповіді	2

Таблиця 23

Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Як Ви вважаєте (очікуєте), протягом наступних одного-двох місяців доходи Вашої родини будуть зростати більш швидко, ніж ціни, приблизно тими ж темпами, що і ціни, або повільніше, ніж ціни?”, %

Доходи будуть такими ж	25
Ціни будуть рости швидше ніж доходи	71
Доходи будуть більшими	4

Таблиця 24

Розподіл відповідей респондентів на запитання: **„Як Ви вважаєте, наступні один-два місяці для економіки країни будуть добрими, поганим часом чи якимись ще?”, %**

Добрим	6
Ні добрим, ні поганим	45
Поганим	43
Немає відповіді	6